

Wensen en bedenkingen over de kaders van de woonzorgvisie

Commissie Samenleving 26 november 2025

Groenlinks

1. In het afsprakenkader moet duidelijk komen te staan welke definities de regio Midden-Holland gebruikt.
2. In het afsprakenkader moet duidelijk komen te staan welke aantallen geclusterde woningen er komen en wat de verdeling hiervan wordt per gemeente in onze regio.
3. In het afsprakenkader moet duidelijk komen te staan welke aantallen nultredenwoningen er komen en wat de verdeling hiervan wordt per gemeente in onze regio.
4. In het afsprakenkader moeten afspraken komen over hoe er wordt omgegaan met arbeidsmigranten die slachtoffer zijn van uitbuiting door malafide werkgevers hoe de gemeente kan optreden tegen misbruik van de koppeling tussen wonen/werken en slechte woonomstandigheden.
5. In het afsprakenkader moet de afspraken gemaakt worden dat werkgevers die gebruikmaken van arbeidsmigranten en hen woonruimte aanbieden deze woonruimte in principe binnen de gemeente wordt geboden waar de werknemers werken.
6. In het afsprakenkader moet duidelijk komen te staan hoe en door wie er wordt gemonitord op de afspraken uit het Afsprakenkader.
7. In het afsprakenkader moet duidelijk komen te staan hoe de gemeentes elkaar helpen als de aantallen woningen per gemeente niet tijdig worden gehaald.
8. In het afsprakenkader moet duidelijk komen te staan dat gemeenten in de regio Midden-Holland, naast het bouwen en aanpassen van woningen, ook andere maatregelen moeten stimuleren, zoals het samenwonen van verschillende doelgroepen binnen een (grote) woning en zorgen voor voldoende voorzieningen voor de doelgroepen van de Woonzorgvisie in de nabijheid van hun woning.

Leefbaar Gouda

1. FairShare als leidend principe in de regionale samenwerking

Leefbaar Gouda wil dat het FairShare-principe nadrukkelijk wordt verankerd in de kaders van de woonzorgvisie. We hebben van de wethouder gehoord dat omliggende gemeenten inmiddels stappen zetten om meer bij te dragen, maar tegelijkertijd is ook uitgesproken dat er nog een regionale achterstand bestaat en dat het tijd kost om die in te lopen.

Juist daarom vinden wij het belangrijk dat FairShare nu stevig wordt vastgelegd, zodat alle gemeenten bijdragen op basis van draagkracht, woningvoorraad en bestaande opgaven.

2. Balans tussen regionale opgaven en lokale draagkracht

Gouda blijft als centrumgemeente een grote verantwoordelijkheid dragen, maar het is van belang dat toekomstige regionale opgaven worden beoordeeld in het licht van wat gemeenten al bijdragen. Daarmee voorkomen we dat één gemeente structureel overbelast raakt terwijl anderen nog in de opbouwfase zitten. Leefbaar Gouda vraagt daarom dat bestaande belasting per gemeente wordt meegewogen bij alle nieuwe afspraken.

3. Scheefgroei rond arbeidsmigranten betrekken bij de analyse

De wethouder heeft benoemd dat er in Gouda sprake is van een scheefgroei, veel arbeidsmigranten wonen hier, terwijl een groot aantal elders werkt. Dat levert extra druk op de woningmarkt, terwijl het geen onderdeel is van de formele aandachtsgroepen binnen de woonzorgvisie. Wij vragen om dit punt mee te nemen in de regionale gesprekken, zodat duidelijk wordt hoe deze druk verdeeld is binnen Midden-Holland en hoe deze problematiek aan te pakken.

CU:

1. We zouden graag ook een visie op wonen met betrekking tot arbeidsmigranten zien
2. Kan verkend worden welke mogelijkheden er zijn om huisvesting voor ouderen in de verschillende wijken te realiseren, zodat ouderen kunnen blijven wonen in de eigen wijk
3. Kan de provincie betrokken worden in het toezien op afspraken die gemaakt worden, waaronder de 30% sociale Huur

VVD

- Zet primair in op verruiming van het totale woonaanbod in de regio
- Woningbouw is een regionale opgave. Zoek naar een balans tussen regio (woonzorgvisie, woningbouwopgave) en lokaal (financiering, sociale huisvesting). Fair share helpt daarbij.
- Bouw voor ouderen. Er wordt een enorme toename in de vraag verwacht. En tegelijkertijd zorgt het bouwen van één doorstroomwoning, voor veel meer verhuisbewegingen en uiteindelijk voor een woning voor een starter.
- Zet alle middelen in die ruimte creëren om de woonvoorraad te verruimen en doorstroming te verbeteren: woningruil, splitsing, flexbouwen, bewonersinitiatieven ondersteunen, verkamering, transformatie kantoorgebouwen, tegengaan scheefwonen en natuurlijk ook meer woningen realiseren
- Inclusieve wijken, betekent ook inclusieve woonplaatsen: fair share doen dus. En fair share zorgt ook voor voldoende woningen voor ouderen in iedere buurt, dus ook de buurt waarin ze nu wonen
- Zet actief grondbeleid in op percelen waar een directe ABC-constructie* mogelijk is. Dus niet eerst kopen en daarna een plan voor verkoop maken. De gemeente is geen grond-speculant.
- Ouderen hebben behoefte aan gezamenlijke voorzieningen. Zoek naar combinaties met bestaande wijkvoorzieningen en buurthuizen
- Volgt het onderzoek naar huisvesting arbeidsmigranten nauwgezet en kom met voorstellen zodra daar meer duidelijkheid over is. Maak daarbij onderscheid tussen
 - Short stay - verblijf tot één jaar
 - Mid stay - verblijf tussen één en drie jaar
 - Long stay - verblijf langer dan drie jaar of permanente vestiging

* Een ABC-constructie is een manier van vastgoed- of goederenoverdracht waarbij een tussenpersoon (B) een goed koopt van de oorspronkelijke verkoper (A) en dit direct doorverkoopt aan een eindkoper (C),

zonder dat het eigendom formeel bij B terechtkomt. In feite gaat het eigendom rechtstreeks over van A naar C.

D66

Bedenking 1:

Wij hebben bedenkingen bij voorstellen om “nog meer regie” op woningtoewijzing bij de gemeente neer te leggen, zolang niet helder is wat dat betekent voor andere groepen woningzoekenden.

- Zonder transparant afwegingskader is niet duidelijk wie via welke route voorrang krijgt.
- Er is een reëel risico dat andere doelgroepen (zoals jongeren, starters en gezinnen) minder kans krijgen op een woning.
- Als we dit willen inrichten, vraagt dit bovendien om voldoende uitvoeringscapaciteit en goede systemen om te kunnen registreren en monitoren; zonder dat wordt het systeem complex én kwetsbaar.

Bedenking 2:

Wij hebben bedenkingen bij een Regionaal Afsprakenkader waarin de inzet van zorgorganisaties en andere aanbieders niet concreet is uitgewerkt, en waarin duur, particulier woonzorgaanbod (zorgvilla's e.d.) mogelijk als “oplossing” wordt meegeteld zonder oog voor betaalbaarheid.

- Het blijft onduidelijk hoeveel woonzorgplekken zorgpartijen daadwerkelijk willen en kunnen realiseren, en in welke gemeenten.
- Gemeenten lopen het risico wél aan harde aantallen en locaties vast te zitten, terwijl zorgpartijen met een zachtere inspanningsverplichting weggelaten worden.
- Er is een risico op een tweesporensysteem: een groeiend segment privégefinancierde zorginitiatieven voor wie het kan betalen, terwijl betaalbare woonzorg achterblijft.
- Personeelstekorten én de concurrentie van deze particuliere initiatieven (die vaak betere arbeidsvoorwaarden bieden) worden onvoldoende meegenomen in de risicoafweging.

Bedenking 3:

Wij hebben bedenkingen bij een regionale solidariteitslijn zonder scherp zicht op de prikkels van de verschillende financieringsstromen en de langetermijneffecten daarvan voor Gouda.

- Voor sommige voorzieningen (zoals jeugdzorgwoningen) kan het op korte termijn financieel aantrekkelijk lijken om ze naar je toe te halen, omdat kosten kunnen worden teruggevorderd.
- Op lange termijn bouwen mensen hier echter een bestaan op en blijven zij, terwijl de financiële voordelen verdwijnen en de structurele lasten (zorg, uitkeringen, Wmo) bij Gouda blijven.
- Zonder goede analyse en afspraken kan regionale solidariteit uitpakken als een structurele kostenverschuiving richting Gouda.

Wensen

Wens 1:

Wij wensen dat het Regionaal Afsprakenkader uitgaat van een helder fair-share principe voor álle doelgroepen, met oog voor de draagkracht van wijken. Het mag niet zo zijn dat Gouda structureel de plek wordt waar ouderen en zorgdoelgroepen uit de regio worden opgevangen. Daarvoor is nodig:

- duidelijke afspraken over het minimum én maximum aandeel per gemeente;
- een feitelijke onderbouwing van de positie van arbeidsmigranten en andere aandachtsgroepen;
- inzicht in de effecten van de verschillende zorgfinancieringsstromen (bijvoorbeeld bij jeugdzorgwoningen), zodat solidariteit geen verkapte kostenverschuiving naar Gouda wordt.

Wens 2:

Wij wensen dat het Regionaal Afsprakenkader een concreet én evenwichtig woonzorgprogramma bevat, waarin:

- niet alleen gemeentelijke opgaven staan, maar ook harde afspraken met zorgpartijen over aantallen, typen en locaties van woonzorgplekken;
- expliciet wordt geborgd dat er voldoende betaalbaar woonzorgaanbod is (sociale huur en middensegment), en dat privégefinancierde zorginitiatieven en andere dure concepten slechts een aanvulling zijn – geen vervanging van betaalbare voorzieningen;
- de regio anticiperend programmeert op minimaal 30% sociale huur, met oog voor betaalbaarheid én voldoende ruimte voor andere aandachtsgroepen;
- een eventuele extra regierol van gemeenten bij woningtoewijzing wordt omgeven met een helder, openbaar afwegingskader, zodat transparant blijft welke doelgroepen via welke routes een woning krijgen en wie mogelijk verdrongen wordt.

Wens 3:

Wij wensen dat de woonzorgvisie en het Regionaal Afsprakenkader worden onderbouwd met financiële scenario's en een stevige monitoringsstructuur, waarin:

- de gevolgen voor Buig/Participatiewet, Jeugdzorg en Wmo expliciet worden doorgerekend en periodiek worden gemonitord;
- de raad helder inzicht krijgt in de budgettaire risico's en beheersmaatregelen voor Gouda;
- ook de verhouding tussen betaalbaar woonzorgaanbod en particulier, duur aanbod wordt gevolgd, inclusief de effecten op personeel en toegankelijkheid;
- jaarlijks wordt gerapporteerd over voortgang, spreiding, toewijzing, segmentverdeling (betaalbaar vs particulier) en financiële effecten, zodat we als raad tijdig kunnen bijsturen.

Genummerd op prioriteit

1.Regionale eerlijkheid in woonzorgopgaven

Niet elke gemeente kan de druk van woon- en zorgvoorzieningen alleen dragen. Een eerlijke verdeling over de regio is absoluut noodzakelijk en een vereiste. Hoe kijken de collega's hiernaar?

2. Aandachtsgroepen in Regionaal Afsprakenkader

Zoals in de Woonzorgvisie beschreven kunnen in het Regionaal Afsprakenkader ook afspraken gemaakt worden over andere groepen zoals arbeidsmigranten en statushouders. Dit zorgt ervoor dat er breder naar de woonbehoefte van aandachtsgroepen gekeken kan worden. Hoe kijken de collega's hiernaar?

3.Preventie en zorg dichtbij

Zorg in de buurt en preventieve maatregelen verminderen druk op instellingen en personeelstekorten. Investeren in de wijk betaalt zich dubbel terug. Hoe kijken de collega's hiernaar?

4. Sancties in afsprakenkader

Afspraken maken zorgt ervoor dat je als regiogemeenten samen een richting aangeeft, maar wat als één van de gemeenten zich hier niet aan houdt? Door sancties op te nemen in het afsprakenkader kan afgedwongen worden dat alle partijen zich volledig inzetten om de beoogde doelen te behalen. Hoe kijken de collega's hiernaar?

5.Renovatie van bestaande woningen

Waarom wachten op nieuwbouw als bestaande woningen sneller geschikt te maken zijn? Met kleine aanpassingen kan veel worden opgelost voor kwetsbare inwoners. Hoe kijken de collega's hiernaar?

6.Doorstroming van ouderen

Te veel ouderen wonen in woningen die beter door gezinnen gebruikt kunnen worden. Doorstroming via levensloopbestendige woningen creëert ruimte én zelfstandigheid. Hoe kijken de collega's hiernaar?